

[ב] זאת חוקת התורה. הלשון חוק היינו שיחקק הדברי תורה בלב. והוא על ידי בחינת תורה שבעל פה שהוא הרוב חכמה לתקן הרוב כעס. ועיקר הוא לתקן קלקול הנחש שהביא המיתה לעולם והתחלת קלקול הנחש היה בעסק אכילה שהכניס בה תאוה והרגשת הנאת עצמו ואחר כך בא על חוה והטיל בה זוהמא (שבת קמ"ו). ומזה נגזרץ המאה ושלישים שנה שהוזכר בגמרא (עירובין י"ח:) והוא קליפת התאוה. ומה שזאכילה חוה אחר כך לאדם וכל בהמה וחיה (כמו שאמרו בראשית רבה י"ט, ה') זה היה מקליפת הקנאה. ואחר כך מזה נסחף רציחה ממש בפועל בקין ואחרי זה עבודה זרה באנוש. והתיקון לקלקול הנחש הוא על ידי אכילה ולכן נקרא האכילה בלשון חוק כמו שנאמר (משלי ל, ח') הטריפני לחם חוקי כשה' יתברך הוא הזן ומפרנס אז האכילה הוא בקדושה ואז נחקק בלב הקדושה לתקן קלקול הנחש. וזה שאמר במכילתא (בשלה רסע א') חוק ומשפט. חוק זה שבת היינו שבשבת אז האכילה בקדושה שהוא מצוה. ועל ידי סעודת שבת מחקנים גם כן קלקול הנחש.

וזוה שמוכא בוה"ק (פרשה זו קע"ט:) חוקת התורה ולא התורה דינא דאורייתא גזירה דאורייתא והיינו מלכות פה תורה שבעל פה שהוא שם אדני דינא בהיפך אתון דינא דמלכותא דינא כמ"ש בוה"ר (ח"ב קי"ח). ועל ידי זה יהיה נחקק בלב הדברי תורה ויהיו יכולים לתקן קלקול הנחש. ובשבת אין צריך עונשין רק על ידי עונג שבת זוכין לתקן קלקול הנחש שהיה באכילה שכל מה שאוכל האדם בשבת הוא מצוה ונקרא לחם חוקי. וכמ"ש בוה"ק (ח"ג קע"ג סוף ע"א) ישלח עורך מקודש דא קידוש ידים וכו' ועולות ידשנה סלה דא ברכת זימון. והוא כמו שאמרו גם בגמרא (ברכות נ"ג:)

והתקדשתם אלו מים ראשונים והיינתם קדושים אלו מים אחרונים וכו' אני ה' אלהיכם זו ברכה שעל ידי מים ראשונים ואחרונים וברכת המזון שמכיר שה' יתברך הוא הנותן לחם לכל בריותיו על ידי זה מכניס קדושה באכילה. וזה שנאמר (חזקיהו כ, ג') ישלח עורך מקודש היינו עזר מיצר הרע דאיתא (סוכה נ"ב:) ואלמלא הקב"ה עזר לו אינו יכול לו. ומסיק בוה"ק ואי את עביד כן יתן לך כלבך וגו' שזה אין אומרים רק למי שלבו שלם לפני בוראו שלא ירצה מה שהוא גזר רצון הבורא יתברך שמו כמו שאמרו במדרש (שחר טוב חזקיהו כ') ועל ידי האכילה בקדושה נעשה לבו שלם לפני בוראו. ואחר כך איתא בוה"ק ובשבת מקדש דא קידושא רבא וכו' שבשבת על ידי עונג שבת מועיל לתקן קלקול כאמור. וכן איתא בגמרא (שבת קי"ח:) כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו. וזוהו כמו שנאמר (חזקיהו כ, ה') יתן לך כלבך וכל עצתך ימלא (ונתבאר כמה פעמים):